

הבחירות המקומיות - כר פורה להתקפות סייבר ופייק ניוז

הגנה מפני איום ערעור הסדר הציבורי והאמון בדמוקרטיה היא קריטית עבור ישראל, הסובלת מפילוג עדתי, דתי ופוליטי ■ על ישראל להגדיר את מערכות הבחירות כתשתיות קריטיות, ולאפשר למפלגות פוליטיות ולרשויות הבחירות לקבל הנחיות ממערך הסייבר הלאומי

[עמרי וקסלר](#)

[התראות במייל](#)

20.10.2018 19:54

שמור

תגובות 2 שתף בפייסבוק

חמ"ל הסייבר של חיל התקשוב. למצולמים אין קשר לכתבה עדי בראון / דובר צ?

בעוד רבים בעולם מדברים על איום ההתערבות הזרה בבחירות, ישראל תערוך ב-30 באוקטובר את הבחירות לרשויות המקומיות ובנובמבר 2019 (נכון לעכשיו) את הבחירות לכנסת. במערכת הבחירות לכנסת, ישראל אינה שונה ממדינות אחרות, ואיומי הסייבר, לצד האיום של השפעה זרה על תהליכים דמוקרטיים — מאיימים גם עליה. בבחירות לרשויות המקומיות, לא מן הנמנע כי גורמים זרים עלולים לנצל אותן לבחינת טכניקות וכלים חדשים לטובת התערבות בבחירות לכנסת בשנה הבאה.

יש מספר חורים באבטחת הסייבר של [בחירות בישראל](#): ראשית, בחירות אינן מוגדרות [תשתיות קריטיות](#), שפגיעה בהן עלולה להביא לנזק קריטי למשק או למדינה. כתוצאה מכך, ועדת הבחירות המרכזית אינה כפופה לגופי הגנת הסייבר, כלומר [למערך הסייבר הלאומי](#). מצב זה מביא לכך שאין חוק או תקנה המחייבים שיתוף פעולה בין הגופים.

שנית, בעוד מערך הסייבר הלאומי מתמודד עם איומים כגון וירוסים ותולעים שעלולים לשמש לפגיעה במערכות הבחירות, אין בישראל גוף שבאחריותו להתמודד עם מבצעי השפעה זרה ברשת ומפיצי פייק ניוז.

כיום מסתמנת מגמה של מענה מדינתי המתאפיין בחקיקה וברגולציה של פרטיות מידע, ניסיון לחסום הפצת פייק ניוז והגנה על תשתיות המשמשות עבור תהליכי בחירות. בארה"ב הגדירו את מערכות הבחירות תשתית קריטית לאומית — מעמד המאפשר לוועדות הבחירות לבקש סיוע מיוחד מהמחלקה לביטחון המולדת. כמו כן, הוסיפו תקציב בסך 380 מיליון דולר לאבטחת מערכות הצבעה.

נוסף על כך, כמה הצעות חוק, המספקות מידע מודיעיני על איומים לגופים האחראיים על ניהול הבחירות במדינות, נמצאות בשלבי חקיקה שונים. בגרמניה [אושר חוק המאפשר להטיל קנסות של עד 50 מיליון יורו](#) על החברות המפעילות רשתות חברתיות אם לא יסירו מידע כוזב או תוכן מסית מהפלטפורמות שלהן. לצד זאת, כמה מדינות, ובהן אוסטרליה ובריטניה, הקימו צוותים למאבק בתפוצת פייק ניוז ברשת.

הגנה מפני איום ערעור הסדר הציבורי והאמון בדמוקרטיה היא קריטית עבור ישראל, הסובלת מפילוג עדתי, דתי ופוליטי, המאפשר לשחקנים זרים להרחיבם ולפגוע במרקם החברתי ובחוסן הלאומי. בשל כך, על ישראל להגדיר את מערכות הבחירות תשתיות קריטיות, שפגיעה בהן עלולה לערער את הבסיס הפוליטי-חברתי. הגדרה זאת תאפשר למפלגות פוליטיות ולרשויות הבחירות לקבל הנחיות והדרכה ממערך הסייבר הלאומי, ותסייע להפנות משאבי ממשלה נוספים לטובת הכשרת צוותים שיהיו אחראיים בין השאר על מערכות ההצבעה, שדרוגן ואבטחתן.

כמו כן, ישראל יכולה לנצל את [הבחירות לרשויות המקומיות](#) לבדיקת היערכות לקראת הבחירות הכלליות. במסגרת המאבק נגד הפצת פייק ניוז ומידע כוזב, ניתן לקדם פתרונות כלליים ופתרונות לטווחים שונים. כחלק מהפתרונות הכלליים, יהיה על הממשלה לקדם חקיקה שתגביר את אחריות החברות המפעילות את הרשתות החברתיות להסרת תכנים שקריים ומסיתים, להגדיר תחומי אחריות לשמירה על השיח הציבורי מהתערבות זרה תוך שמירה על חופש הביטוי, לצד הקצאת תקציבים שיסייעו לגופים אלה לנהל מעקבים אחר תוכן שקרי המופץ על ידי בוטים או חשבונות מזויפים.

במסגרת הפתרונות המידיים, על הממשלה לקדם יוזמות לבדיקת עובדות, בשיתוף עם ארגוני החברה האזרחית ומומחים עצמאיים. יוזמות אלה יוכלו בין השאר לבחון סוגיות ודיווחים ספציפיים, לפרסם תכנים וממצאים בעקבות סקירת תכנים, ולספק הכשרות לכתבים ועיתונאים. בטווח הארוך, על הממשלה לקדם מודעות והבנה של הסכנות הטמונות בפייק ניוז ומידע כוזב ברשת, לעודד שימוש בטוח ואחראי במדיה החברתית, ולכונן תרבות שיתוף והפצה אחראית של מידע.

הכותב הוא חוקר ואחראי פרויקט סייבר בסדנת יובל נאמן למדע, טכנולוגיה וביטחון באוניברסיטת תל אביב